

РЕЦЕНЗИЈА

рукописа ***Вршњачко насиље у школи – Какви су академски и социјални корелати за укључене ученике?***

аутора др Марије Марковић

Рукопис монографије Марије Марковић се састоји од 314 страница формата А4, прореда 1 и следећих кључних поглавља: *Карактеристике вршњачког насиља, Значај социјалних односа за индивидуални развој појединца, Специфичности проучавања вршњачког насиља као групног феномена, Чиниоци школског успеха/неуспеха, Преглед претходних истраживања о повезаности улога у вршњачком насиљу и школског успеха ученика, Могућности примене социометријских истраживања у проучавању васпитних проблема и Емпиријско проучавање повезаности улога у вршњачком насиљу, социометријског статуса и школског успеха ученика.*

У оквиру прве целине, након темељне анализе доступне литературе, ауторка даје сопствену дефиницију којом се руководи при реализацији теоријског истраживања. Ауторка указује и на различите врсте насилничког понашања и указује на то који ће од постојећих облика вршњачког насиља бити укључени у разматрање при емпиријском истраживању. Сасвим компетентно др Марија Марковић представља водеће теоријске концепте разумевању феномена вршњачког насиља и указује на теоријско становиште којим ће се руководити.

Друга целина односи се на разматрање значаја који социјални односи имају за индивидуални развој ученика. На прегледан и систематичан начин ауторка указује на кључне чиниоце који имају утицаја на социјални развој појединца, на специфичности социјалне интеракције код деце, на појам социјалних компетенција и њихов значај за интерперсонални развој ученика, као и на неке аспекте школског контекста који имају важну улогу у том погледу.

У оквиру треће и четврте целине ауторка објашњава јединствен научни приступ који повезује са појмом школског неуспеха, као веома честог кључног фактора који корелира са

вршњачким насиљем. Преглед и анализа резултата претходно реализованих истраживања о повезаности улога у вршњачком насиљу и школског успеха ученика чине суштину пете целине рукописа.

Шеста целина посвећена је темељном проучавању социометријских истраживања уз указивање на могућности њихове примене у проучавању васпитних феномена. Ауторка, на научно утемељеним изворима, с правом указује на важне научне чињенице, указује на смернице и изводи одговарајуће закључке у оквиру прегледа емпиријских истраживања о повезаности између социометријског статуса и других релевантних варијабли.

Седма целина односи се на приказ и анализу резултата реализованог емпиријског истраживања, уз извођење одговарајућих научних закључака. У оквиру ове целине нарочито долази до изражаја ниво разумевања дате проблематике који је ауторка достигла, а који се огледа у јасном образлагању могућих објашњења налаза уз њихово повезивање са проученом литературом коришћеном при писању теоријског приступа проблему.

Испољавајући изузетну посвећеност и темељност при проучавању феномена вршњачког насиља и његових значајних корелата, др Марија Марковић је јасно и аргументовано објаснила сложеност датог проблема и његову повезаност са другим значајним чиниоцима, што је допринело дубљем разумевању проблематике и дало полазну основу за даљи рад на изазивању позитивних промена у постојећој школској пракси. Због свега наведеног свесрдно препоручујем за штампу рукопис Марије Марковић, *Вршњачко насиље у школи – Какви су академски и социјални корелати за укључене ученике?*.

У Нишу, августа 2020. године



Др Зорица Станисављевић Петровић,
редовни професор на Департману за педагогију
Филозофског факултета у Нишу